

**HET HOGELAND COLLEGE WINSUM IS
SINDS 1 AUGUSTUS 2020 EEN FEIT**

VAN CONCURRENT NAAR PARTNER: CSG DRAAGT ONDERWIJS IN WINSUM OVER AAN HET HOGELAND COLLEGE

Met ingang van het schooljaar 2020-2021 zijn Het (openbare) Hogeland College Wehe-den Hoorn en de Christelijke Scholengemeenschap (CSG) Winsum samen opgegaan in één locatie: Het Hogeland College Winsum.

Vrijwel alle CSG-personeelsleden van de locatie in Winsum zijn in goed overleg met de vakbonden overgestapt naar Het Hogeland College. De CSG-leerlingen hebben zich ingeschreven bij de andere school en de christelijke scholenkoepel heeft - in samenspraak met de gemeente - haar gebouw overgedragen aan Het Hogeland College (Schoolbestuur Lauwers en Eems). Tegelijkertijd zijn de docenten en leerlingen van Het Hogeland College Wehe-den Hoorn 'verhuisd' naar Winsum. Voor de overgangssituatie naar Het Hogeland College Winsum, is een jaar eerder al gebruikgemaakt van een tijdelijke samenwerkingsconstructie, de 50%-regeling.

Met de CSG-overdracht blijft een goed en gevarieerd vmbo-onderwijsaanbod in de regio behouden. Het streven is om in samenwerking met Terra Winsum op termijn (2023) ook een breed technisch en ander keuze-aanbod voor de vmbo-bovenbouw in Winsum te realiseren.

BESEF KOST TIJD

Toen Nol Benders, directeur/bestuurder CSG, in 2014 de overstap maakte van Achterhoek VO naar het Groningse land, was er al een gesprek over leerlingending met Het Hogeland College: "Noordoost-Groningen kent een flinke krimp, 20 tot 35% en het aantal 12-jarigen daalt er sterk tussen nu en tien jaar." Benders benadrukt: "Toch hebben teams en bestuurders voor het echte besef van krimp, vooral tijd nodig! Met de tijd komt het bewustzijn van dat we geen concurrenten zijn, maar partners. Ik heb toen uitgesproken dat ik wel bereid was om op termijn onze vestiging in Winsum af te staan. We trokken daarna samen op bij de werving van nieuwe leerlingen en dachten ook na over het beider aanbod en hoe dit met elkaar te verbinden binnen een nieuw onderwijskundig concept."

ACUUT PROBLEEM

In 2018 deed zich een acuut probleem voor: "Slechts 20 kinderen meldden zich aan voor het schooljaar 2018/2019 in Wehe-den Hoorn," vertelt Agnes Schaafsma, rector van Het Hogeland College. "Dat betekende dat wij het proces van samenwerking met het CSG moesten versnellen! Onze ontwikkelhorizon voor één gezamenlijke onderwijsvoorziening in Winsum werd bijgesteld van 2023 naar 2020, met een tussenstop in 2019. In dat jaar voegden we onze brugklassen al samen op de locatie van het CSG Winsum. Formeel was er toen nog sprake van twee aparte scholen."

Schaafsma verwijst hiermee naar de 50%-regeling in het voortgezet onderwijs, waarbij leerlingen in het vo maximaal de helft van hun opleiding op een andere vestiging mogen volgen. Een voorwaarde is dat scholen ook zelf nog onderwijs in de bovenbouw blijven aanbieden (minimaal één sector/profiel).

'DE AANWEZIGHEID VAN KWALITATIEF STERK ONDERWIJS REIKT VERDER DAN EEN SCHOOLBELANG'

MAATSCHAPPELIJK 'OFFER'

Benders vertelt: "Die gezamenlijke brugklas kreeg les van zowel docenten van Het Hogeland College Wehe-den Hoorn als van CSG Winsum. En alle betrokkenen hadden dezelfde *drive*. Tegelijkertijd is er ook pijn: "Je geeft een vestiging voor bijzonder onderwijs weg en dat stemt niet vrolijk. Maar als je blijft concurreren heb je tweemaal niks... Het gaat uiteindelijk om het maatschappelijke belang van leerlingen en ouders, in die zin is het een 'offer' tussen twee aanhalingstekens. Het klinkt misschien wat pathetisch, maar dat is ook wel weer een christelijke daad."

Schaafsma vult aan: "Het verlies van de Hogeland-vestiging in Wehe-den Hoorn, is ook een klap. Kinderen uit Lauwersoog en andere kernen konden nog op de fiets. Neem de afstand van Zoutkamp naar Wehe-den Hoorn: 12 kilometer. Nu naar Winsum betekent het weer 8 kilometer erbij." Alternatieven zijn er ook niet. Schaafsma noemt de andere vestigingen van Het Hogeland College; in Warffum (havo-vwo/vwo-plus) en Uithuizen (Dalton vmbo en tl-havo).

De stap naar Winsum was 'levensnoodzakelijk' vertelt Benders: "De vestiging in Wehe-den Hoorn telde in 2018, 165 leerlingen, CSG Winsum 200."

IN VOGLVLUCHT!

De besturen van Het Hogeland College Wehe-den Hoorn, CSG Winsum (en Terra Winsum), waren al een aantal jaren met elkaar in gesprek over samenwerking binnen één onderwijsvoorziening in Winsum. Met als doel: een zo breed mogelijk onderwijsaanbod vmbo voor leerlingen in Noordoost-Groningen te behouden in een kleinschalige onderwijsomgeving met goede begeleiding.

De plannen zijn door sterk dalende leerlingaantallen bij Het Hogeland College Wehe-den Hoorn in een stroomversnelling gekomen. In 2019-2020 hebben de vestigingen CSG Winsum en Het Hogeland College Wehe-den Hoorn hun brugklassen daarom al samengevoegd (50%-regeling). De CSG heeft per 1 augustus 2020 haar onderwijs in Winsum volledig overgedragen aan Schoolbestuur Lauwers en Eems, de koepel waartoe Het Hogeland College behoort. De CSG beschikt met vier vestigingen nog over voldoende volume in de stad Groningen. Met deze overdracht blijft een goed en gevarieerd vmbo-onderwijsaanbod in de regio behouden.

Het streven is om in samenwerking met Terra Winsum op termijn (2023), ook een breed keuzeaanbod voor de vmbo-bovenbouw in Winsum te realiseren. Ook kijkt men nu bovensectoraal en intersectoraal (mbo), naar mogelijkheden voor behoud van volume, variëteit en kwaliteit.

www.hogeland.nl / www.csg.nl

IDENTITEIT EN PROCES

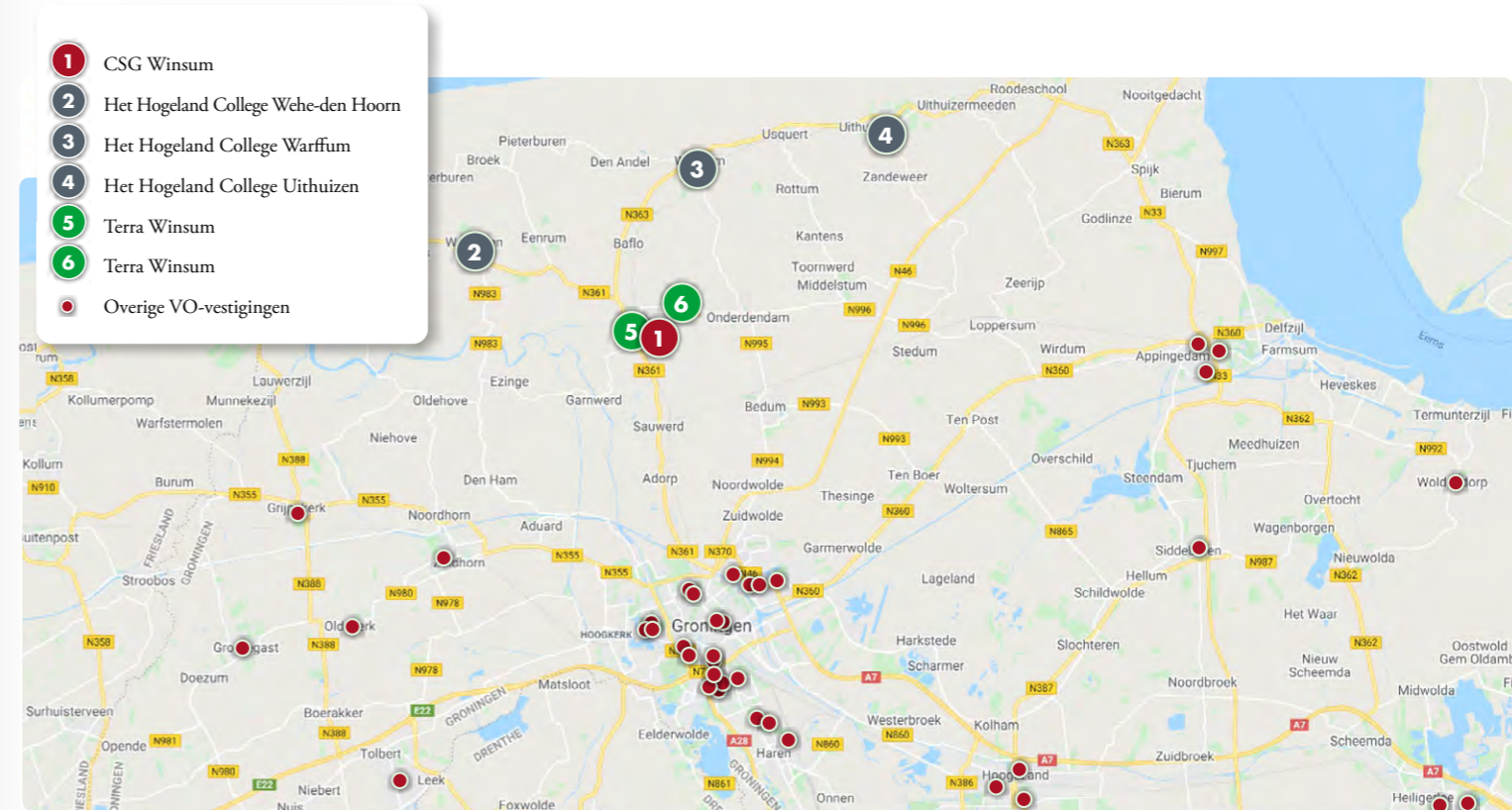
Over het punt van cultuur en identiteit zegt Nol Benders: "Komende van een bepaalde grondslag beweegt het nu meer naar: wie wil je zijn? En zo kwamen de scholen via verschillende bronnen tot eenzelfde uitkomst in de vorm van bepaalde waarden en gedragingen." De CSG-bestuurder benoemt dat het 'acceptatieniveau' bij alle betrokkenen 'groot' was.

Voor het proces benadrukt Benders: "Je moet in een dergelijke situatie blijven uitleggen waarom het samenvoegen de beste optie is. Ook getalsmatig. Want je wilt niet in niveaus of keuzeaanbod schrappen. Dat betekent dat je het volume moet vergroten." Ook onderstreept hij het nut van 'tempo houden': "Het einddoel moet helder blijven."

Wat in Noordoost-Groningen meehielp, was het bestaan van het bestuurlijk platform v(s)o-mbo Groningen. Dit platform kijkt provincie-breed naar alle bestaande onderwijsvoorzieningen en vergelijkbare problematiek: "Elkaar blijven ontmoeten en bevragen in zo'n platform stimuleert wel," zegt Benders, die buiten de stad Groningen al eerder een vestiging afstond, in Hoogeveen. CSG Rehoboth ging toen over naar de hoofdlocatie van het Dr. Aletta Jacobs College.

ONDERWIJS-OVERSTIJGENDE SAMENWERKING

Agnes Schaafsma over de toekomst: "Het is nu zaak om de drie vo-locaties die we nog hebben in stand te houden. Dat kan alleen als we erin slagen om duurzaam en kwalitatief sterk onderwijs aan te bieden. Om dit te realiseren zoeken we de verbreding met werktrajecten voor arbeidspotentieel. Om volume te genereren kijken we ook naar het mbo." In dat kader verwijst ze onder meer naar een voormalige sociale werkplaats met voorzieningen die te delen zijn. En ze noemt de samenwerking met Werkplein Ability, een onderdeel van gemeente Het Hogeland. Het werkplein ondersteunt inwoners en ondernemers op de arbeidsmarkt.

Met ingang van het schooljaar 2020-2021 zijn Het (openbare) Hogeland College Wehe-den Hoorn en de CSG Winsum samen opgegaan in één locatie: Het Hogeland College Winsum. Deze kaart geeft de situatie weer voor 1 augustus 2020.

“We moeten boven-sectoraal gaan denken. Alle hokjes proberen los te laten. Intersectoraal iets regelen is best ingewikkeld; op tijd beginnen is daarom ontzettend belangrijk! Tijdig vooruit kijken en met alle sectoren tegelijk optrekken.

De aanwezigheid van kwalitatief sterk onderwijs is bovendien niet alleen een schoolbelang, het is ook van belang voor de leefbaarheid van de gemeente, het bedrijfsleven, het vasthouden van arbeidspotentieel in je regio. Dat vraagt om een omslag in denken. Maar het is ook heel vruchtbaar! Bij het werkplein in Uithuizen is al een mbo-docent actief; de stap richting mbo vanuit onze vmbo-locatie in hetzelfde dorp kun je daarmee al vergemakkelijken. We zien soms beren en apen op de weg. Maar als je doorpraat, ga je de ideeën die ontstaan steeds beter vinden. En dat geeft nieuwe energie en perspectief. We werken ergens naar toe! In plaats van dat we blijven staren naar een deprimerend grafiekje dat langskomt.”

De 50%-regeling

Doordat scholen verschillende profielen, sectoren en keuzedelen moeten aanbieden kunnen klassen in geval van krimp kleiner worden. Het organiseren van deze kleinere klassen kan lastig zijn voor scholen. Het uitbesteden van leerlingen aan een andere school kan hier een oplossing voor bieden. Twee scholen kunnen samen klassen combineren en één grotere klas maken. Dit kan op basis van de 50% regel en door profielen in het vmbo te verdelen.

Na een aanpassing van de wet in 2016 mogen leerlingen 50% van hun hele cursusduur bij een andere school volgen dan waar zij staan ingeschreven. Voorwaarde is wel dat scholen ook zelf nog onderwijs in de bovenbouw blijven aanbieden (minimaal één sector/profiel). Ook moeten scholen die leerlingen aan elkaar uitbesteden, afspraken met elkaar maken over de wijze waarop zij zicht houden op hun eigen leerlingen en aanspreekbaar blijven voor de eigen leerlingen.

Verder lezen:

WVO, artikel 25a. Samenwerking tussen VO-scholen onderling en met BVE-instellingen ter bevordering van doelmatig en doeltreffend onderwijs (50% regel).

Een nevenvestiging sluiten

Een schoolbestuur kan er in het kader van leerlingendaling voor kiezen een nevenvestiging te sluiten. Nevenvestigingen kunnen niet, zoals scholen, fuseren of bestuurlijk overgedragen worden aan een ander bestuur. Wel zijn er met andere scholen afspraken te maken over het overnemen van leerlingen en personeel. Dit wordt ook wel een ‘informele bestuursoverdracht’ genoemd.